

DE 100-JARIGE MAN DIE UIT HET RAAM KLOM EN VERDWEEN

Jonas Jonasson

VOOR HET LEZEN

- 1 Bekijk deze covers van het boek.
Welke cover spreekt jou het meest aan? Waarom?

- 2 Waarover gaat dit verhaal, denk je? Welke vragen roept de titel op?
Maak enkele voorspellingen over het verhaalgenre.
- 3 Zou jij graag 100 jaar worden? Waarom wel/niet?
- 4 Welk beeld heb jij/hebben de meeste mensen van ouderen (+80), denk je?
- 5 Welk beeld heb jij/hebben de meeste mensen van het leven in een rusthuis?

NA HET LEZEN

REFLECTIE

- 1 a Wat was je eerste indruk nadat je dit boek gelezen had?

b Geef het boek een score op een schaal van 10.

0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

c Waarom gaf je die score?

Motiveer je score in een kort tekstje (ongeveer vijf zinnen). Kies daarbij enkele adjectieven uit het kader hieronder.

origineel – voorspelbaar – (on)realistisch – vergezocht – emotioneel – grappig – verrassend – vlot leesbaar – langdradig – leerrijk – ongewoon – vreemd – spannend – meeslepend – herkenbaar – intrigerend - ...

2 Welke passage uit dit boek is jou het meest bijgebleven?

- Waarom heeft dat fragment je geraakt?
- Is het een belangrijk fragment in het boek?

3 Heeft dit boek je doen nadenken over de positie van ouderen in onze maatschappij? Heb je nagedacht over oudere mensen uit je eigen leven? Over je eigen (over)grootouders? Waarover heeft het verhaal je een andere kijk gegeven?

4 Stel dat je dit boek cadeau mag geven aan iemand die je kent. Aan wie zou je het schenken en waarom? (TIP: zeker doen!)

TEKSTBESTUDERING

STRUCTUUR

Hoe heeft de auteur het boek gestructureerd?

GENRE

- 1 Op basis van de cover maakte je een voorspelling over het verhaalgenre. Klopt jouw voorafname nog?
- 2 Bekijk hieronder de andere verhaalgenres nog eens.
Welke gelijkenissen met andere genres zie je nog? Leg kort uit waarom je dat denkt.

- thriller: spannend boek over moorden of misdaden, vaak met een ingewikkelde plot
- historische roman: roman over een bepaalde periode in de geschiedenis, over historische gebeurtenissen of personages
- bildungsroman (of coming-of-ageroman): een psychologische roman die verhaalt over de ontwikkeling van de geest en persoonlijkheid van de hoofdrolspeler gedurende de overgang van jeugd naar volwassenheid
- ridderroman: middeleeuws verhaal waarin ridders de hoofdrol spelen
- politieroman: misdaadroman waarin een detective of politieagent op zoek gaat naar de dader
- psychologische roman: roman waarin het gevoelsleven en de psychologische ontwikkeling van het hoofdpersonage centraal staan
- sciencefictionroman: roman die op basis van wetenschappelijke gegevens avonturen beschrijft die zich afspelen in een denkbeeldige toekomst
- horror (soms ook 'gothic novel' genoemd): fantasierijk griezelverhaal met als hoofdbedoeling de lezer angst aan te jagen

Bron: Nieuw Netwerk TaalCentraal 6

- 3 Op p. 5 noemt de auteur van dit boek zijn grootvader een verhalenverteller en citeert hij hem als volgt: *'Wie alleen de waarheid zegt, is het niet waard om naar te luisteren.'* Wat wil de schrijver/zijn grootvader daarmee zeggen, denk je?

TITEL

Verklaar de titel.

DE PERSONAGES

- 1 Veranderde jouw beeld van het hoofdpersonage Allan tijdens het lezen?
- 2 Is het hoofdpersonage Allan Karlsson een *flat* of een *round character*?
- 3 Wie zijn de volgende personages in het boek?
Wat is hun onderlinge relatie/hun relatie met Allan?

Zuster Alice	
Julius Jonsson	
Bikker	
Hompie	
Per-Gunnar Gerdin	
Gunilla	
Sonja	
Göran Aronsson	
Benny	
Bosse	

Amanda	
Herbert	
Molotov	

4 Dit boek werd in 2013 verfilmd met onder andere deze acteurs:

Benny, Julius en Allan

Gunilla

- Vind je hen goed gecast? Hoe stelde jij je deze personages voor?
- Stel dat er een Vlaamse versie zou komen, welke acteurs zou jij casten?

→ Naast deze lijst van personages spelen ook nog heel wat historische figuren een rol in dit boek. Meer info over hen vind je bij 'Onderwerpen en thema's'.

DE VERTELLER

Bespreek de verteller en het vertelperspectief in dit verhaal.

DE TIJD

- 1 Welk verhaalbegin heeft *De 100-jarige man ...*? Vertel waarom je dat denkt.
- 2 Verloopt dit verhaal chronologisch of niet?
- 3 Wat is de vertelde tijd en de verteltijd?
- 4 Welk soort einde heeft *De 100-jarige man ...*? Verklaar.
- 5 Stel dat je een vervolg mag schrijven op dit boek. Wat zou je dan laten gebeuren?

In 2018 verscheen het vervolgverhaal *De 100-jarige man die terugkwam om de wereld te redden*. In het boek leiden de 100-jarige man Allan Karlsson en zijn kompaan Julius een luxe, paradijselijk leven op Bali. De bodem van de koffer met geld dat ze aan hun vorige strapatsen hebben overgehouden, komt echter in zicht en eigenlijk vervelen ze zich maar. Een ballonvaart met voldoende flessen champagne voor de 101e verjaardag van Allan kan allicht tijdelijk voor wat spanning zorgen. Door omstandigheden belanden ze in zee, en de drenkelingen worden opgevist door een Noord-Koreaans militair schip op weg naar huis. Dat dat schip verrijkt uranium smokkelt voor Kim Jong-un weten ze op dat moment nog niet, maar Allan ontmoet vervolgens Kim Jong-un op een kritiek moment, wanneer de hele wereld, en president Trump met name, zich geprovoceerd voelt door de raketten die over de Japanse zee suizen. In no time vormen ze het middelpunt van een diplomatieke rel waar veel leidende politieke figuren bij betrokken raken, van de Zweedse minister van Buitenlandse Zaken tot Angela Merkel en Donald Trump aan toe.

ONDERWERPEN EN THEMA'S

In de epiloog lees je dat '(Allan) *allergisch was voor alles wat met ideologie en religie te maken had ...*'.

- 1 Vat kort samen hoe Allan met de volgende historische figuren in contact kwam. Zoek online achtergrondinfo op over deze figuren.

Generaal Franco (1892-1975)	
Harry S. Truman (1884-1972)	
Song Meiling (1898-2003)	

Winston Churchill (1874-1965)	
Jozef Stalin (1878-1953)	
Kim Il Sung (1912-1994)	

Charles de Gaulle (1890-1970) Lyndon B Johnson (1908-1973)	
Richard Nixon (1913-1994) Leonid Brezjnev (1906-1982)	

- 2 Welke ideologie vertegenwoordigden zij? Stonden zij aan 'de goede kant' van de geschiedenis?
- 3 Ook de vader van Allan ging in Rusland nogal vrij om met ideologie. Leg uit.
- 4 Ook van religie trekt Allan zich weinig aan. Geef een voorbeeld uit het boek.

STIJL

- 1 Beschrijf de stijl van *De 100-jarige man ...* Kies enkele adjectieven en verantwoord je keuze:

beschrijvend – beeldend – complex – eenvoudig – beeldrijk – zakelijk – serieus – humoristisch – monotoon – gevarieerd – ...

- 2 Het boek zit vol **humor**. Welke soorten humor herken je? Geef telkens enkele voorbeelden.

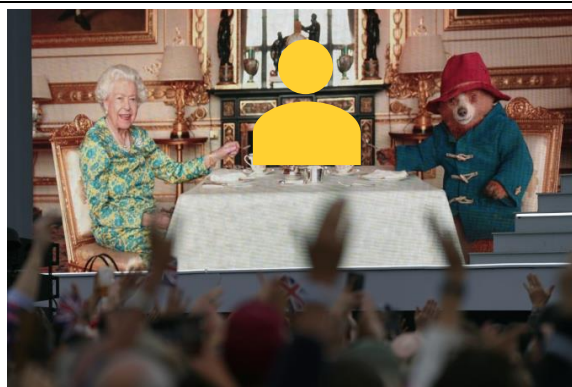
VERWERKING**DE GESCHIEDENIS VANAF DE EERSTE RIJ ...**

Allan maakt heel wat historische gebeurtenissen mee vanaf de eerste rij. Hij is daarin zeker niet de enige. Ook in **de film *Forrest Gump*** (1994) belandt het hoofdpersonage in historische situaties.

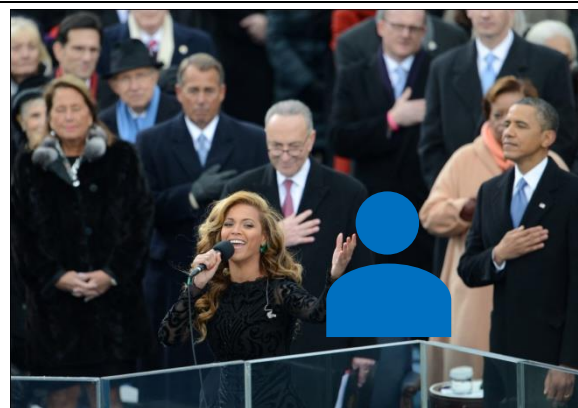
Stel dat jij hetzelfde meemaakt en in een van de onderstaande situaties terecht komt. Wat zou je dan tegen deze historische figuren zeggen?

Opdracht: Kies twee foto's en bedenk een grappige dialoog (ongeveer tien zinnen) tussen jou en de historische personages op de foto.

The Queen, beertje Paddington en jij
© Belga Image

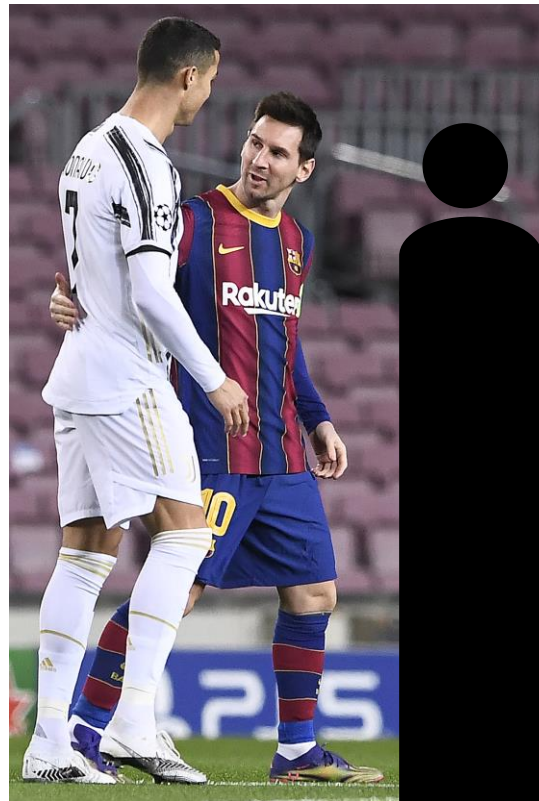
President Obama, Beyoncé en jij
Stan Honda / © Belga Image

Macron, Erdogan en jij
Mustafa Kamaci / © Belga Image – AFP

Ciska Schoeters, Bart Peeters en jij
Dirk Waem / © Belga Image

Messi, Ronaldo en jij
Josep Lago / © Belga Image – AFP

EEUWIGE VERHALEN ...

Jonasson draagt dit boek op aan zijn grootvader en denkt terug aan de geweldige verhalen die hij vertelde. Ook jouw (over)grootouders hebben misschien wel ongelofelijke avonturen meegemaakt.

- Interview een van hen (of een andere 70-plusser die je kent).
- Verwerk de info in een goed interview.
- Of maak een fictieve versie van een van de anekdotes.

Bedenk eerst enkele goede vragen.

Deze aflevering van ‘Durf te vragen’ kan je inspiratie bieden:

<https://onderwijs.hetarchief.be/item/5x25b2wt5h>.

EEN PERSOONLIJK CADEAU

Kies een personage uit het verhaal dat je bijzonder aansprak. In deze opdracht stel je voor hem/haar een doos samen met daarin vijf concrete voorwerpen die aansluiten bij zijn/haar karakter en leven en bij de gebeurtenissen in het boek.

- Verzamel vijf voorwerpen (of foto's) die jij verbindt met wat het personage in het boek meemaakt en stop ze samen in een doos.
- Leef je in het personage in: wat zegt dit voorwerp over hem/haar? Aan wie of wat doet het terugdenken? Schrijf dat voor elk voorwerp op in een korte tekst van ongeveer acht regels. Bevestig die tekst aan het voorwerp.
- Kies bij één voorwerp een fragment uit het boek. Selecteer een passage die je geraakt heeft.
- Breng die doos mee naar de klas en toon het resultaat aan je medeleerlingen. Als je doos ervoor kan zorgen dat anderen benieuwd zijn naar de inhoud van het boek, dan heb je een heel knap resultaat bereikt.

DE SLINKACHU

Maak van drie van jouw favoriete pagina's uit het boek een 'slinkachu'.

- Een pagina tussen 1 en 100
- Een pagina tussen 101 en 200
- Een pagina tussen 201 en 376

Je maakt per bladzijde een foto in de stijl van de artiest Slinkachu.

Je gebruikt daarvoor bv. een Lego- of Playmobilpoppetje.

Je foto houdt verband met wat er op die bladzijde staat.

BELANGRIJKSTE DEEL:

Je licht elke foto toe: wat is er te zien, wat is het verband met die specifieke bladzijde én wat is het verband met het grotere geheel van het boek (bv. wat gebeurt ervoor en erna)?

Je voegt ook een afbeelding van de bladzijde in kwestie toe.

DE RECENSIE

Heel wat recensies deelden veel sterren uit aan dit boek.

1 Hoeveel sterren geef jij aan *De 100-jarige man die uit het raam klom en verdween*?

Geef aan wat je goed en minder goed vond en schrijf op basis daarvan een korte beoordeling.

+	-

Vind je de bovenstaande opdracht moeilijk?

Bekijk dan de aflevering van *Uitgelezen*, waarin enkele bekende lezers het boek bespreken.

Met welke meningen ben je het eens/oneens?

<https://www.youtube.com/watch?v=Jx04DT-t7AE>

2 Met welke recensent ga je het meest akkoord? Waarom?

HET LUISTERBOEK

Kies met een groepje jullie favoriete scène(s) en herschrijf ze naar een luisterspel.

- Maak van het proza met andere woorden een toneeltekst.
- Verdeel de rollen en speel zo overtuigend mogelijk jouw rol.
- Voorzie ook extra geluiden om de verbeelding van de luisteraar te prikkelen.

Luistertip – Inspiratie nodig?

NPO Radio 1 maakte dit geweldige luisterboek van onze roman:

<https://www.nporadio1.nl/podcasts/de-100-jarige-man-die-uit-het-raam-klom-en-verdween>.

